

8.Sınıf TC İnkılap Tarihi Konu Özetleri

- 7.Ünite : Atatürk'ün Ölümü ve Sonrası**
3.Bölüm : Atatürk'ün II. Dünya Savaşı Öncesi Tespitleri

Mustafa Kemal Atatürk, dış politikada "Yurtta barış, dünyada barış!" ilkesini benimsemişti. Bu politika doğrultusunda Türkiye, cumhuriyetin ilanından sonra çevresindeki ülkelerle dostluk antlaşmaları imzaladı. Faşist İtalya ve nasyonal sosyalizmin etkili olduğu Almanya'nın yayılcı politikalarına karşı önlem almak için Atatürk'ün çalışmaları sonucunda komşu ülkeler ile Balkan Antantı ve Sâdâbat Paktı gibi dostluk anlaşmaları imzalandı. Atatürk'ün İkinci Dünya Savaşı'nın çıkacağını önceden tahmin ederek gerekli önlemleri alması ve barış amaçlı bir politika izlemesi Türkiye'nin bu savaşta doğru kararlar almasını sağlayacaktı.

Atatürk, 1938 yılında hasta yatağında iken görüştüğü Ali Fuat Paşa'ya Avrupa'daki gelişmeler hakkında şunları söylemiştir: *"Fuat Paşa, pek yakında dünyanın durumu mütareke senelerinden çok daha ciddi olacak ve karışacaktır. Avrupa'da birkaç maceraperest (Hitler ve Mussolini'den söz etmektedir.), Almanya ile İtalya'nın başında zorla bulunuyorlar. Karşı karşıya geldikleri zayıf devlet adamlarının güçsüzlüklerinden cesaret alıyorlar. Bunlar, bugün dünyayı kana bulamaktan çekinmeyeceklerdir. Bunun sonunda da dünyanın durumu ve dengesi tümüyle değişecektir. İşte bu dönem sırasında doğru hareket etmesini bilmeyip en küçük bir hata yapmamız hâlinde başımıza mütareke senelerinden daha çok felaketler gelmesi mümkündür..."*

Yakın gelecekle ilgili bu kadar doğru değerlendirmelerde bulunan Atatürk: *"Bu İkinci Dünya Savaşı, beni yataktan kımıldanmayacak bir durumda yakalayacak olursa ülkenin hâli ne olacaktır? Ben devlet işlerine mutlaka müdahale edecek bir vaziyete gelmeliyim."* demiştir. Fakat Atatürk, yakalandığı amansız hastalıktan kurtulamayarak İkinci Dünya Savaşı çıkmadan 10 Kasım 1938'de vefat etmiştir.

Art arda yaşanan bu iki savaş, dünya devletlerini yeni bir dünya savaşının çıkmasını engelleme konusunda dikkatli olmaya ve bir araya gelmeye zorladı. İşte Türkiye, bu ortam içerisinde Atatürk'ün "Yurtta barış, dünyada barış!" politikasını izleyerek diğer ülkelere barış ve dostluk konusunda örnek oluşturmaya devam etti.